

ריאיון עם יו"ר חד"ש עיסאם מח'ול: מאבק משולב במלחמה ובפשיזם

מחבר: אסף טלגם.
תאריך: 28 בדצמבר 2023.
מקור: [אתר העיתון "זו הדרך"](#).
תמלול/קידוד/הגהה: גל י.

"מלחמה ופשיזם הם תאומים סיאמיים. פשיזם צומח בצל משבר שלא בא על פתרונו, ושואף להתמודד עם המשבר באמצעות החצנתו – כלומר במלחמה" - כך אמר השבוע ל"זו הדרך" יו"ר חד"ש עיסאם מח'ול. בריאיון מתייחס מח'ול לפשיזם המתחזק בישראל ולתפקידה ההיסטורי של חד"ש במערכה.

מושב מועצת חד"ש ב-16.12 הוקדש למאבק נגד המלחמה והפשיזם. מה הקשר בין שני המאבקים?

ישראל מתמודדת היום עם משבר עמוק. המלחמה והכוחות הפשיסטיים בממשלה הם לא הגורם למשבר, אלא תוצאתו. זה משבר שהוביל בשנים האחרונות לאי-יציבות פוליטית ולחמש מערכות בחירות תוך שנתיים וחצי. ביסודו, זה משבר של מדיניות הכיבוש וההתנחלויות. ישראל מסרבת לוותר על השטחים הכבושים ולאפשר הקמה של מדינה פלסטינית, אך בה בעת גם אינה מסוגלת לספח את השטחים, מחשש לאובדן הרוב היהודי במדינה. לכן, מדיניות הכיבוש הובילה את ישראל למבוי הסתום בו היא נמצאת כעת. הגאווה הגדולה של נתניהו היא הצלחתו, עד 7 באוקטובר, לדחוק את הנושא הפלסטיני לשוליים ולהתקדם בנורמליזציה עם העולם הערבי תוך התעלמות מהסוגיה הפלסטינית.

היסטורית, קיימת בציונות מחלוקת ארוכת שנים בין האסכולה הדמוגרפית לאסכולה הטריטוריאלית. בעוד שהאסכולה הטריטוריאלית ביקשה להשתלט על כמה שיותר שטח, האסכולה הדמוגרפית חתרה לשמור על רוב יהודי בשטחים שבשליטת ישראל, גם במחיר ויתור על חלקים מהארץ. הימין החדש אימץ למעשה את עקרונות "תוכנית ההכרעה", כפי שכינה אותה בצלאל סמוטריץ': לשמור גם על כל השטח וגם על רוב יהודי, וזאת באמצעות טרנספר. גישה זו שואפת לכפות על העם הפלסטיני בחירה בין שלוש אפשרויות: כניעה, פליטות או מוות.

לכן, מה שעושה ישראל כעת אינו קשור רק ב-7 באוקטובר. זו מלחמה אסטרטגית, המנצלת את הזעזוע המוצדק של הציבור הישראלי מה-7 באוקטובר כדי לפתוח במלחמה שלא אמורה להסתיים. לא רק נתניהו חושב כך - אפילו גנץ אמר שאין "היום שאחרי" בעזה. בדומה לנשיא בוש הבן, שהכריז שהמלחמה בטרור תהיה מלחמה גלובלית

ומתמדת, גם הימין בישראל חותר למציאות של מלחמה ללא סוף. מטרתה היחידה היא - למנוע הקמה של מדינה פלסטינית שתאחד בין הגדה המערבית, רצועת עזה וירושלים המזרחית.

המלחמה בעזה היא מלחמת השמד אכזרית הפוגעת בשני העמים. עשרים אלף פלסטינים כבר נהרגו בעזה, מאות אלפים נפצעו ומעל שני מיליון נעקרו מבתיהם. הכוחות הצבאיים האדירים שישראל מפעילה לא מצליחים להגיע להכרעה בלחימה. הם בעיקר הורגים אזרחים ומשמידים תשתיות ובניינים. בינתיים נהרגים עוד ועוד חיילים ישראלים. המלחמה לא תוביל להשמדת חמאס ולא להחזרת החטופים, אלא לשקיעת ישראל בבזע העזתי.

מהם הצעדים הבאים במאבק?

המלחמה והפשיזם הם תאומים סיאמיים. הפשיזם צומח בצל משבר שלא בא על פתרונו, ושואף להתמודד עם המשבר באמצעות החצנתו - כלומר מלחמה. הפשיזם פוגע לא רק בפלסטינים, אלא גם בישראלים הרוצים לחיות בשלום ובדמוקרטיה. מאז תחילת המלחמה אנו רואים שהשלטון בישראל שם את כללי המשחק הדמוקרטיים בצד ומתייחס אליהם, במקרה הטוב, כאל מטרד. לפני המלחמה התקיים כאן מאבק ארוך נגד ההפיכה המשטרית. אך כעת זו מתקדמת במהירות בחסות המלחמה.

לכן המאבק נגד המלחמה והמאבק נגד הפשיזם שלובים זה בזה. אנו פועלים להקמת חזית יהודית-ערבית רחבה ככל הניתן של כל מתנגדי הפשיזם ושוחרי השלום והדמוקרטיה. יש לנו בעלי ברית פוטנציאליים רבים בציבור היהודי ובציבור הערבי. בהקשר זה, אני רואה חשיבות מיוחדת במאבק משפחות החטופים. המדינה בגדה בתושבי עוטף עזה כאשר כשלה להגן עליהם ב-7 באוקטובר, וכעת היא בוגדת בהם שוב כאשר היא מסרבת לעסקת חילופי שבויים בשל רצונה להאריך את המלחמה. בחודשיים הראשונים מלחמה הצליחה הממשלה להשתיק את הביקורת באמצעות שיח האחדות - "ביחד ננצח". אך בשבועות האחרונים מתבהר בחברה הישראלית מחיר המלחמה. המלחמה גובה גם מחיר כלכלי כבד, שיורגש בכל ענפי המשק - למעט תעשיית הנשק המשגשגת. מעמד הביניים הישראלי נפגע מהמלחמה קשות. הממשלה, שסברה כי המלחמה תוציא את ישראל מהמשבר, תלמד שהמשבר רק יעמיק במישורים החברתי והמעמדי.

אולם המשבר לא יפתר בהחלפת נתניהו בגנץ. שורש המשבר הוא הכיבוש, והדרך היחידה לפתרונו היא הדרך המדינית. מאה שנים של סכסוך הוכיחו שאין פתרון של כוח - לא חיסול ישראל ולא הכנעת העם הפלסטיני. יש גבולות לכוח, כולל לכוח הישראלי. בארץ הזאת ישנם שני עמים בעלי זכות לחופש ולהגדרה עצמית לאומית, ואנחנו מבקשים לשתף פעולה עם כל מי שמכיר בכך.

מה תפקידה של חד"ש במאבק זה?

בעקבות אירועי 7 באוקטובר עלה בידי השלטון בישראל אווירה של פחד. בחברה הערבית פוחדים להביע דעה לגבי המלחמה, וגם יהודים רבים ממחנה השלום נרתעים ויושבים על הגדר. מאז 1948 לא היה בישראל מצב כה קיצוני, בו קריאה להפסקת המלחמה וההרג נחשבת מעשה קיצוני הראוי לעונש. בינתיים הצלחנו באומץ לסדוק את החומה הזאת, ואני גאה בתפקיד המוביל שמילאה חד"ש בכך. אך לא עשינו זאת לבדנו. יש לשבח את מאבק משפחות החטופים, ובמיוחד את פעילותה של ועדת המעקב. השלטון מבקש לטפח דמוניזציה ואיבה בין יהודים וערבים. ועדת המעקב במהלכים שהיא נוקטת תורמת רבות למאבק יהודי-ערבי נגד המלחמה והפשיזם ומונעת את בידודה של האוכלוסייה הערבית.

כעת אנחנו בפתחו של שלב חדש. יותר ויותר מחפשים את הכלים וההזדמנות לצאת למאבק נגד המלחמה והפשיזם. נוכחותנו, ככוח מאורגן עם עמדה פוליטית ברורה, יכולה להעניק להם ביטחון עצמי ורוח גבית. בשבועות הקרובים נודיע על מהלכים רחבים נוספים. זו העת שמאבקנו הדמוקרטי יפרוץ קדימה.